Приходи от безвъзмездни средства

Приходите от безвъзмездни средства, предоставени от държавата, свързани с активи, се признават в печалбите и загубите на системна база през целия полезен живот на активите, с които са свързани (виж приложение 3.15).

3.3 Приходи от лихви

Приходите от лихви се начисляват на времева база и се определят въз основа на дължимата главница и приложимия ефективен лихвен процент, представляващ процентът, който дисконтира очакваните паричні постъпления до нетната преносна стойност на финансовия актив на база предполагаемия живот на този актив.

3.4 Разходи по заеми

Разходите за лихви се признават в периода, в който са възникнали и се определят въз основа на дължимата главница и приложимия ефективен лихвен процент, представляващ процентът който дисконтира очакваните паричні плащания до нетната преносна стойност на финансовия пасив на база предполагаемия живот на този пасив.

Разходите по заеми, които са пряко свързани с придобиването, строителството или производството на актив, за който се изисква значителен период от време за да стане готов за предвижданата му употреба или продажба, се капитализират като част от цената на актива в съответствие с МСС 23 Разходи по заеми. Разходите по заеми, които са пряко свързани с придобиването или производството на отговарящ на условията актив, са тези разходи по заеми, които биха могли да бъдат избегнати, ако разходите за актива не са били направени.

Сумата на разходите по заеми, допустима за капитализиране, се определя като действително възникналите разходи по заеми през периода са намалени с всякакъв инвестиционен доход от временно инвестиране на тези заеми. В степента, в която средствата се заемат общо и се използват за целите на придобиване на отговарящ на условията актив, размерът на разходите по заеми, които могат да се използват за капитализиране, се определя чрез прилагане на процент на капитализация към разходите по този актив. Процентът на капитализация е средно претеглената стойност на разходите по заеми, приложими към заемите, които са непогасени през периода.

Капитализирането на разходите по заеми се прекратява, когато по същество са приключени всички дейности, необходими за подготвянето на отговарящия на условията актив за предвижданата му употреба.

3.5 Чуждестранна валута

Сделките в чуждестранна валута се отчитат по валутния курс, валиден за датата на сделката. Към края на всеки отчетен период салдата на паричните активи и пасиви, деноминирани в чуждестранна валута, се преизчисляват по заключителния валутен курс на Българска Народна Банка. Курсовите разлики, възникващи при уреждането на парични позиции или при отчитането на парични позиции по курсове, различни от тези, по които са били заведени първоначално, се отчитат като текущ финансов приход или текущ финансов разход за периода, в който са възникнали.

3.6 Доходи на наети лица

Краткосрочни доходи на наети лица

Трудовите и осигурителни отношения с работниците и служителите в Групата се основават на разпоредбите на Кодекса на труда (КТ) и на разпоредбите на действащото осигурително законодателство в Република България.

Краткосрочните доходи за персонала под формата на възнаграждения, бонуси и социални доплащания и придобивки (изискуеми в рамките на 12 месеца след края на периода, в който персоналът е положил труд за тях, или е изпълнил необходимите условия) се признават като разход в отчета за доходите в периода, в който е положен трудът за тях или са изпълнени изискванията за тяхното получаване и като текущо

задължение (след приспадане на всички платени вече суми и полагащи се удръжки) в размер на недисконтираната им сума. Дължимите вноски по социалното и здравното осигуряване се признават като текущ разход и задължение в недисконтиран размер, заедно и в периода на начисления на съответните доходи, с които те са свързани.

Начисления за неползван платен годишен отпуск

Към края на отчетния период Групата признава като задължение недисконтираната сума на оценените разходи за платен годишен отпуск, очаквани да бъдат заплатени на работниците и служителите през следващи отчетни периоди в замяна на труда им за изминалия отчетен период, както и съответстващите на тези доходи разходи за социално и здравно осигуряване, които работодателят дължи върху тези суми.

Дългосрочни доходи на наети лица

План за дефинирани вноски

Правителството на България носи отговорност за осигуряването на пенсии по планове за дефинирани вноски. Разходите по ангажимента на Групата да превежда вноски по плановете за дефинирани вноски се признават в отчета за доходите при тяхното възникване.

Допълнително Групата участва в план за дефинирани вноски, който представлява пенсионен план. За персонала на Групата, който участва в този план, се плащат допълнителни фиксирани вноски в полза на този персонал на самостоятелна компания (фонд) и няма никакви законови или конструктивни задължения да плати допълнителни вноски, в случай че фондът не поддържа достатъчно активи, за да плати на всички служители обезщетенията, свързани с прослужено време от настоящия или от предишни периоди. Вноските по плана за дефинирани вноски се отразяват в отчета за доходите за годината, за която се отнасят и се включват в разходите за персонала.

План за дефинирани доходи

В съответствие с изискванията на Кодекса на труда, при прекратяване на трудовия договор на служител, придобил право на пенсия, следва да му се изплати обезщетение в размер на две брутни заплати, ако натрупаният трудовия стаж в Групата е по-малък от десет години, или шест брутни заплати при натрупан трудов стаж в Групата над десет последователни години.

Допълнително, при преждевременно пенсиониране поради нетрудоспособност, персоналът има право на обезщетение в размер до две работни заплати при трудов стаж минимум пет години и при условие, че не са получавани такива обезщетения през последните пет години от трудовия стаж, а съгласно Колективния трудов договор на дъщерното дружество „Алкомет" АД, от 2006 година при невъзможност на работник или служител да изпълнява възложената му работа поради болест и прекратяване на трудовото му правоотношение, с общ трудов стаж над десет последователни години, работодателят го подпомага с допълнително обезщетение в размер на една минимална работна заплата.

Съгласно изискванията на МСС 19 Доходи на персонала Групата признава задължения за обезщетения при пенсиониране, които се изчисляват от лицензиран актюер на базата на Кредитния метод на прогнозираните единици. Пенсионният ангажимент представлява настоящата стойност на дефинираното пенсионно задължение към датата на отчета за финансовото състояние. Настоящата стойност на дефинираното задължение се определя по прогнозните бъдещи изходящи парични потоци, използвайки лихвените проценти на държавните ценни книжа, които имат срок до падежа сходен със сроковете на съответния пасив.

Чрез Кредитния метод на прогнозираните единици:

- се определя каква част от доходите се отнасят за текущия период и каква част за предходни периоди и се прави приблизителна оценка (актюерски предположения) относно демографските променливи (като текучество и смъртност на наетите лица) и финансовите променливи (като бъдещо нарастване на заплатите и разходи за медицинско обслужване), които ще повлияят върху стойността на доходите;

- така определените доходи се дисконтират с оглед определянето на настоящата стойност на задължението за изплащане на дефинирани доходи и разходите за текущ трудов стаж;

Разходите за текущ и минал трудов стаж и лихвата върху пасива по плана с дефинирани доходи се признават в печалбите и загубите за периода.

Преоценките на пасива по плана с дефинирани доходи (актюерската печалба или загуба) се признават през другите всеобхватни доходи в капитала като резерв за задължения при пенсиониране. Освободените от този резерв суми се трансферират през другите всеобхватни доходи в неразпределената печалба. Пенсионните разходи се начисляват или отнасят в печалбите и загубите за периода на прослужване на съответните служители. Когато разходите за минал трудов стаж са вече установени, те се признават незабавно.

Сумата, отчетена в отчета за финансовото състояние, представлява настоящата стойност на задълженията на Групата за обезщетения при пенсиониране.

3.7 Данъчно облагане

Съгласно българското данъчно законодателство групата дължи данък върху печалбата. Размерът на данъка върху печалбата за 2019 и 2018 година е 10 % върху облагаемата печалба.

Разходът за данък представлява сумата от текущите и отсрочените данъци.

Текущият разход за данък се определя на база на облагаемата печалба за годината. Тя се коригира с определени приходи и разходи, които за данъчни цели се признават в различни периоди, както и със суми, които не са облагаеми или не се признават за данъчни цели. Текущият разход за данък се определя на базата на данъчната ставка в сила към края на отчетния период.

Отсрочените данъци се изчисляват за всички временни разлики между данъчната основа на активите и пасивите и тяхната преносна стойност към датата на финансовия отчет като се ползва балансовия метод на задълженията. Задълженията по отсрочени данъци се признават по отношение на всички облагаеми временни разлики, а активите по отсрочени данъци се признават до степента, до която е вероятно да има бъдеща облагаема печалба, срещу която да могат да се използват намаляемите временни разлики.

В края на всяка година се извършва преглед на преносната стойност на отсрочените данъчни активи и тя се намалява до степента, до която вече не е вероятно да се реализира достатъчно облагаема печалба, която да позволи целият или част от актива по отсрочен данък да бъде възстановен.

Освен това към края на всеки отчетен период се преразглеждат непризнатите в предходни отчетни периоди отсрочени данъчни активи. Такива активи се признават до степента, до която е възможно да се генерира бъдеща облагаема печалба, срещу която отсрочените данъчни активи за бъдат възстановени.

Отсрочените данъци се оценяват по данъчните ставки, които се очаква да бъдат в сила за периода, когато активът се реализира или пасивът се уреди. Отсрочените данъци се признават като приход или разход и се включват в нетната печалба или загуба за периода, освен в случаите, когато данъците произтичат от операции или събития, признати директно в капитала. В тези случаи отсрочените данъци също се дебитират или кредитират директно в капитала.

Активи и пасиви по отсрочени данъци се компенсират, когато се отнасят до данъци върху печалбата, дължими на едни и същи данъчни власти и групата възнамерява да уреди текущите данъчни пасиви и активи в нетен размер.

3.8 Имоти, машини и съоръжения

Имотите, машините и съоръженията се оценяват при първоначалното им признаване по цена на придобиване, образувана от покупната им стойност и допълнителните разходи, извършени по придобиването им, намалена с размера на начислената амортизация и евентуалната загуба от обезценка.

След първоначалното им признаване земите, сградите, машините, съоръженията и оборудването се отчитат по преоценена стойност, която е справедливата им стойност към датата на преоценката,

намалена с размера на начислената амортизация и евентуално последвалата загуба от обезценка. Оценките се извършват от лицензирани оценители достатъчно често, така че преносната стойност на активите да не се различава съществено от тази, която би била определена като справедливата им стойност към края на всеки отчетен период.

Увеличенията в преносната стойност на активите в резултат от преоценката им се отчитат директно в капитала като увеличение на преоценъчния резерв. Намаленията в преносната стойност на активите в резултат от преоценката им се признават за разходи или се отчитат директно в капитала за сметка на преоценъчния резерв дотолкова, доколкото намалението вследствие на преоценката не превишава размера на преоценъчния резерв за същите тези активи. Натрупаната амортизация на преоцененте активи към датата на преоценката се преизчислява пропорционално на промяната в брутната им преносна стойност, така че преносната стойност след преоценката да е равна на преоценената им стойност.

При последващо изписване на преоценени активи съответстващият им преоценъчен резерв се прехвърля директно към неразпределената печалба, нетно от съответния отсрочен данък.

Към края на всеки отчетен период ръководството анализира преносната стойност на имотите, машините и съоръженията, за които не са били изготвяни оценки от лицензиран оценител и преценява наличието на индикации за евентуалната им обезценка.

Земи и сгради, които се отдават под наем са представени като инвестиционни имоти (виж също приложение 3.10 и приложение 17).

Начисляването на амортизацията започва от момента, в който активите са готови за въвеждане в употреба и се прекратява на по-ранната от датата на класифицирането им като държани за продажба, съгласно МСФО 5 Нетекущи активи, държани за продажба и преустановени дейности или датата на отписването им.

Амортизацията на имотите, машините и съоръженията се начислява за срока на очаквания им полезен живот на база линейния метод. Очакваният полезен живот в години на активите е, както следва:

	2019 година	2018 година
Сгради	25 - 30	25 - 30
Машини и съоръжения	5 - 17	5 - 17
Транспортни средства	10	10
Офис оборудване	6-7	6-7
Други нетекущи активи	5	5

Амортизациите за активите придобити по финансов лизинг се начислява за срока на очаквания им полезен живот на същата база както за собствените активи. В случаите, когато съществува несигурност относно прехвърлянето на собствеността в края на лизинговия срок, активите се амортизират в рамките на по-краткия от лизинговия срок и срока на очаквания им полезен живот.

Амортизация не се начислява за земи, напълно амортизирани активи и активи в процес на придобиване и изграждане.

Активите се отписват при продажба или когато не се очакват бъдещи икономически изгоди от тяхното по-нататъшно използване. Резултатът, произтичащ от продажбата или изваждането на актива от употреба, се определя като разлика между постъпленията от продажби и преносната стойност на актива и се отразява в отчета за доходите.

3.9 Нематериални активи

Нематериалните активи се отчитат по цена на придобиване, намалена с натрупаната амортизация и евентуалната загуба от обезценка.

Амортизацията на нематериалните активи се начислява за срока на очаквания им полезен живот по линейния метод, който е в диапазона от 2 до 7 години.

Евросхема за търговия с емисии и единици редуцирани за емисии на парникови газове

Получените, съгласно Националния план за разпределение на квоти за търговия с емисии на парникови газове, EUA квоти се отчитат като нематериални активи. При първоначално придобиване разпределените квоти за емисии на парникови газове се признават като нематериални активи по номинална стойност (нулева стойност). Закупените квоти се признават при придобиването им по цена на придобиване. Квотите за емисии на парникови газове не се амортизират.

В края на всеки отчетен период, за количеството на емитираните за периода парникови газове, над наличните разпределени и закупени квоти, Групата признава задължение в отчета за финансовото състояние. Задължението се оценява по цената на придобиване на закупени квоти, използвани за покриване на превишението и по пазарни цени към датата на отчета за финансовото състояние за превишението над наличните квоти, като размерът на задължението и промените в него се признават в печалбите и загубите за отчетния период.

3.10 Инвестиционни имоти

Инвестиционните имоти представляват имоти, отдавани под наем с цел получаване на приходи и са оценени по справедлива стойност. Като част от имотите, машините, съоръженията и оборудването, инвестиционните имоти се преоценяват до тяхната справедлива стойност от лицензирани оценители към датата на прехвърлянето им в групата на инвестиционните имоти. Увеличенията в преносната стойност на активите в резултат от тази преоценка се отчитат директно в капитала като увеличение на преоценъчния резерв.

Намаленията в преносната стойност на активите в резултат от преоценката им се признават в консолидирания отчет за доходите или се отчитат директно в капитала за сметка на преоценъчния резерв дотолкова, доколкото намалението в следствие на преоценката не превишава размера на преоценъчния резерв за същите тези активи. След датата на прехвърлянето на активите в групата на инвестиционните имоти последващите печалби и загуби, вследствие на промените в справедливата им стойност се включват в нетната печалба за периода, в който възникват.

Инвестиционните имоти се отписват при продажба или когато се те се изваждат за постоянно от употреба и не се очакват бъдещи икономически изгоди. Резултатът, произтичащ от продажбата или изваждането на актива от употреба се определя като разлика между постъпленията от продажби и преносната стойност на актива и се отразява в отчета за доходите.

Наемният доход от активи, обект на оперативен лизинг, се признава като приход на линейна база за срока на съответния лизингов договор. Първоначалните преки разходи, възникващи при договарянето и уреждането на лизинга, се добавят към преносната стойност на наетите активи и се признават като разход през целия срок на лизинговия договор на линейна база.

3.11 Обезценка на имоти, машини и съоръжения, нематериални активи и инвестиционни имоти

В края на всеки отчетен период се извършва преглед на преносната стойност на имотите, машините и съоръженията, нематериалните активи и инвестиционните имоти, за да се определи дали има индикации за обезценка. Ако съществуват такива индикации, се изчислява възстановимата стойност на съответния актив, за да се определи размерът на загубата от обезценка. Когато не е възможно да се изчисли възстановимата стойност на определен актив, се изчислява възстановимата стойност на генериращия парични постъпления обект, към който активът принадлежи.

Възстановима стойност е по-високата от справедливата стойност, намалена с разходите за продажба и стойността в употреба. При определяне на стойността в употреба очакваните бъдещи парични потоци се дисконтират до тяхната настояща стойност посредством дисконтов процент, определен преди данъчно облагане, който отразява текущата пазарна оценка на парите във времето и специфичните за актива рискове, спрямо които не са коригирани оценките на бъдещите парични потоци.

Ако така изчислената възстановима стойност на актива (или генериращия парични постъпления обект) е по-ниска от преносната му стойност, последната се намалява до възстановимата стойност на актива (генериращия парични постъпления обект). Загубата от обезценка се признава за разход веднага, освен ако активът се отчита по преоценена стойност, като в този случай загубата от обезценка се третира като

намаление на преоценката.

Когато загубата от обезценка впоследствие се възстанови, преносната стойност на актива (генериращия парични постъпления обект) се увеличава до преизчислената възстановима стойност, така че увеличената преносна стойност да не надвишава стойността, която би била определена, ако не е била призната загуба от обезценка на актива (генериращия парични постъпления обект) в предходни години. Възстановяването на загуба от обезценка се признава като приход веднага, освен ако активът се отчита по преоценена стойност. В този случай възстановяването на загубата от обезценка се признава в консолидирания отчет за доходите, но само до размера, до който тя е била отразена там през предходни отчетни периоди, а разликата се отнася като увеличение на преоценъчния резерв.

3.12 Материални запаси

Материалните запаси се оценяват по по-ниската от цената на придобиване или нетната реализуема стойност. Цената на придобиване включва покупната цена, транспортни и митнически разходи и други подобни разходи.

Нетната реализуема стойност представлява очакваната продажна стойност, намалена с очакваните разходи за завършване на продукцията и разходите, свързани с продажбата.

Разходите за преработка на материалните запаси включват разходи, директно свързани с произвежданите продукти. Освен това те включват и систематично разпределени постоянни и променливи общопроизводствени разходи, които възникват в процеса на производство. Тези разходи за преработка, които не са разграничими за всеки продукт се разпределят между продуктите на рационална и постоянна основа.

Потреблението на материални запаси се оценява по средна претеглена цена.

3.13 Финансови инструменти

Финансови активи

(i) Класификация

Групата класифицира финансовите си активи в следните категории на отчитане:

- такива, които в последствие трябва да бъдат отчитани по справедлива стойност (в друг всеобхватен доход или печалби и загуби), и
- такива, които се оценяват по амортизирана стойност.

Класификацията зависи от бизнес модела на Групата за управление на финансовите активи и условията за паричните потоци според договорите.

За активите, оценявани по справедлива стойност, печалбите и загубите се отчитат в печалби и загуби или в другия всеобхватен доход. За инвестиции в капиталови инструменти, които не се държат за търгуване, зависи от това дали Групата е направило необратим избор при първоначалното признаване и отчита инвестицията по справедлива стойност през друг всеобхватен доход.

Групата прекласифицира дълговите инвестиции, само когато се промени бизнес моделът им за управление на тези активи.

Групата класифицира финансовите си активи по амортизирана стойност само ако са изпълнени изискванията на следните критерии:

- Активът се държи по бизнес модел, чиято цел е да се събират парични потоци;
- Договорените условия пораждат парични потоци, които са само с цел плащания на лихва и главница.

(ii) Признаване и отписване

Редовните покупки и продажби на финансови активи се признават на датата на сделката - датата, на която Групата се ангажира да закупи или продаде актива. Финансовите активи се отписват, когато правата за получаване на парични потоци от финансовите активи са изтекли или са прехвърлени и Групата е прехвърлило всички рискове и ползи от собствеността.

(iii) Оценка

Първоначално признаване

При първоначалното признаване Групата оценява финансовия актив по неговата справедлива стойност, увеличена с разходите пряко свързани с транзакцията за придобиването на финансовия актив, с изключение на случаите на финансовите активи, които се отчита по справедлива стойност в печалби и загуби. Разходите свързани с транзакциите на финансови активи, отчитани в печалби и загуби, се отчитат в отчета за печалби и загуби. Финансовите активи с внедрени деривативи се разглеждат в тяхната цялост, като се определя дали техните парични потоци включват единствено плащане на главница и лихви.

Последващо оценяване

Дългови инструменти

Последващото оценяване на дълговите инструменти зависи от бизнес модела на Групата за управление на активи и характеристиките на паричните потоци от тези активи. Групата класифицира своите дългови инструменти в следната категория:

- **Амортизирана стойност:** Активите, които се държат за събиране на договорни парични потоци, когато тези парични потоци представляват единствено плащания на главницата и лихви, се оценяват по амортизирана стойност. Приходите от лихви от тези финансови активи се включват във финансовите приходи като се прилага методът на ефективния лихвен процент. Всяка печалба или загуба, възникваща при отписване, се признава директно в печалбата или загубата и се представя в други печалби/(загуби) заедно с печалбите и загубите от валутните курсови разлики. Загубите от обезценка се представят като отделна позиция в отчета за печалбата или загубата.

Капиталови инструменти

Групата в последствие отчита всички капиталови инвестиции по справедлива стойност. Когато ръководството на Групата е избрало да представя печалби и загуби от промените в справедливата стойност на капиталови инвестиции в друг всеобхватен доход, след отписването на инвестициите няма последваща прекласификация на печалбите или загубите от промените на справедлива стойност в отчета за печалби и загуби. Дивиденти от такива инвестиции продължават да се признават в печалбата или загубата като други приходи, когато се установи правото на Групата да получава плащания.

Промените в справедливата стойност на финансовите активи отчитани по справедлива стойност в печалби и загуби се признават в други печалби/(загуби) в отчета за доходите, в зависимост от случая. Загубите от обезценка (и възстановените обратно загуби от обезценки) на инвестиции в капитала, отчитани по справедлива стойност в друг всеобхватен доход, не се отчитат отделно от другите промени в справедливата стойност.

(iv) Обезценка

Групата оценява кредитните загуби на база бъдещи очаквания, свързани с неговите дългови

инструменти, отчитани по амортизирана стойност. Прилаганата методология за обезценка зависи от това дали е налице значително увеличение на кредитния риск.

За търговските вземания Групата прилага опростения подход, според МСФО 9, който изисква да се признаят очаквани загуби за целия живот още от първоначалното признаване на вземанията. Виж Приложение 30 за повече подробности.

Търговските вземания от свързани лица и вземането по предоставени заеми от свързани лица са предмет на индивидуална оценка на кредитния риск, която взема предвид наличната качествена и нестатистическа количествена информация. Обезценката се определя на база очаквани кредитни загуби, като се използва "тристепенен" подход.

Групата следва тристепенен модел за обезценка на финансови активи, различни от търговски вземания:

- Степен 1 – салда, за които кредитният риск не е значимо увеличен след първоначалното признаване. Очакваните кредитни загуби се определят на базата на вероятността за неизпълнение в рамките на 12 месеца (т.е. цялата кредитна загуба умножена по вероятността тя да се случи в следващите 12 месеца);
- Степен 2 – съдържа салда, при които има значимо увеличение на кредитния риск след първоначалното признаване, но няма обективна индикация за обезценка; очакваните кредитни загуби се определят на базата на вероятността от неизпълнение за целия период на договора;
- Степен 3 – съдържа салда, за които има обективно доказателство за обезценка.

Търговските вземания се класифицират в Степен 2 или в Степен 3:

- Степен 2 – съдържа вземания, за които се прилага опростеният подход за очакваните загуби до края на валидността на вземането, с изключение на някои търговски вземания, класифицирани в Степен 3;
- Степен 3 – съдържа търговските вземания, с просрочие по-голямо от нормалния оперативен цикъл или такива, които са индивидуално идентифицирани като обезценени.

Финансовите активи се отписват, частично или цялостно, когато Групата на практика е изчерпала всички начини за събирането им или не съществува реалистично очакване за събирането им. Това обикновено се случва след като те бъдат просрочени поне с 5 години.

Групата взема предвид следните индикатори при оценка на значимо увеличаване на кредитния риск при заемите:

- заемът е просрочен повече от 30 дни;
- налице са правни, технологични или макроикономически промени със значително негативно влияние върху заемополучателя;
- има информация за значителни негативни събития във връзка със заема или други заеми на същия заемополучател с други заемодатели, като прекратяване на заема, нарушение на ковенанти, предоговаряне поради финансови затруднения и др.;
- заемополучателят е загубил значим клиент или доставчик или по друг начин е изпитал негативни промени на пазара си.

Финансови пасиви

Финансовите задължения се признават в отчета за финансовото състояние на Групата, в случай че то стане страна по договорните отношения на съответния инструмент. Финансовите пасиви се отписват от отчета за финансовото състояние, когато и само когато са погасени – т.е. задължението, определено в договора е отпаднало, анулирано или срокът му е изтекъл.

При първоначалното им признаване финансовите пасиви се оценяват по справедлива стойност плюс всички разходи по сделката, в резултат на която възникват, с изключение на финансовите пасиви, отчитани по справедлива стойност през печалбите и загубите.

Финансовите пасиви включват търговски и други задължения, получени заеми, задължения по финансов лизинг и деривативни финансови инструменти. Класифицирането в съответната група зависи от целта и срочността, с която е сключен съответният договор.

Дългови инструменти и инструменти на собствения капитал, издадени от Групата, се класифицират като финансови пасиви или като собствения капитал според същността на условията на договорите и дефинициите за финансов пасив и инструмент на собствения капитал. Инструмент на собствения капитал е всеки договор, който доказва остатъчен дял от активите на дадено предприятие след приспадането на всички негови пасиви.

3.13.1 Парични средства

За целите на отчета за паричния поток паричните средства включват неблокираните парични средства в брой и по банкови сметки, депозити с матуритет до 3 месеца. За целите на представянето в отчета за паричните потоци, паричните постъпления от клиенти и паричните плащанията към доставчици са представени като брутни суми, включващи данък добавена стойност. Платените косвени данъци по покупки на имоти, машини и съоръжения и нематериални активи се посочват като плащания към доставчици в паричните потоци от оперативна дейност. Банковите овърдрафти и блокираните парични средства се посочват в намаление на паричните средства и еквиваленти за целите на отчета за паричните потоци.

3.13.2 Инвестиции и предоставени заеми

Инвестициите са нетъргуеми и се отчитат по цена на придобиване, намалена с евентуалната загуба от обезценка.

Предоставените дългосрочни заеми първоначално се признават по справедлива стойност и последващо се оценяват по амортизирана стойност като се използва ефективен лихвен процент, който, поради същността на договора за заем съвпада с договорения лихвен процент.

3.13.3 Търговски и други вземания

Търговските и други вземания са недеривативни финансови активи с фиксирани или определими срокове за уреждане, които не се котират на активен пазар. Те възникват, когато Групата предостави паричен ресурс, стоки или услуги, без да има намерение да търгува възникналото вземане. Тези вземания са представени по тяхната амортизирана стойност, изчислена на база метода на ефективния лихвен процент. За текущите вземания, които ще бъдат уредени в рамките на нормалните кредитни срокове, амортизираната им стойност е приблизително равна на номиналната им стойност.

3.13.4 Търговски и други задължения

Търговските и други задължения, възникнали в резултат на получени стоки или услуги, некласифицирани като финансови пасиви, отчитани по справедлива стойност през печалбите и загубите, са представени в отчета за финансовото състояние по амортизирана стойност, изчислена на база на ефективния лихвен процент. За текущите задължения, които ще бъдат уредени в нормалните кредитни срокове, амортизираната им стойност е приблизително равна на номиналната им стойност.

3.13.5 Получени заеми

Получените заеми се отчитат първоначално по цена на придобиване, представляваща справедливата стойност на получените еквиваленти, нетно от разходите, свързани с издаването на заема. Последващо, след първоначалното им признаване, заемите се оценяват по амортизирана стойност чрез прилагане на метода на ефективния лихвен процент. Амортизираната стойност се изчислява като се вземат предвид всички разходи по издаването и всички отстъпки или премии при уреждането. Печалбите и загубите се признават в нетната печалба или загуба когато задълженията се отпишат или обезценят, също както и чрез амортизацията им.

3.13.6 Лихвен риск

Лихвеният риск е рискът стойността на получените заеми от Групата да варира вследствие на промени в пазарните лихвени проценти. Част от заемите са с плаващ лихвен процент, като по този начин излагат Групата на възможен лихвен риск (виж също приложения 25 и 30).

3.13.7 Кредитен риск

Финансовите активи, които потенциално излагат Групата на кредитен риск, са предимно вземания по продажби и авансовите плащания. Основно Групатае изложена на кредитен риск, в случай че клиентите не изпълнят своите задължения. Политиката на Групатае насочена към осъществяването на продажби на клиенти с добра кредитна репутация. В допълнение, търговските вземания от клиенти са застраховани срещу бъдещи рискове под формата на кредитни лимити, които се определят от компанията - застраховател на база предварително проучване на клиентите. Групата би получила като обезщетение при неплатежоспособност от страна на клиентите 90% от стойността на съответното застраховано търговско вземане (виж също приложение 30).

3.13.8 Валутен риск

Групата осъществява сделки в чуждестранна валута, свързани главно с доставките на суровини и материали, продажбите на готова продукция и заемите (виж и приложение 2.4). С цел да се елиминира рискът от промяна на валутния курс по отношение на продажната и покупната цена за всяка поръчка на метали, Групата използва кръстосан валутен курс за хеджиране на риска. Чрез хеджирането се покриват, както рискът от промяна на пазарните цени на металите на Лондонската борса за метали, така и рискът от промяна на валутния курс (виж също приложения 23 и 30).

3.13.9 Ликвиден риск

Ликвидният риск възниква от времевото разминаване на договорените падежи на паричните пасиви и възможността да не бъдат уредени задълженията в стандартните кредитни срокове. Групатауправлява този риск като използва техники за планиране, включително осигуряване на овърдрафти, дневни отчети на ликвидността, краткосрочни и средносрочни прогнози на паричните потоци.

3.14. Начисления

Начисленията се признават, когато Групата притежава настоящо задължение като резултат от минало събитие и съществува вероятност това задължение да бъде уредено. Начисленията са оценени въз основа на най-добрата преценка, която е направена от ръководството, необходима за погасяване на задължението към датата на изготвяне на финансовия отчет и са дисконтирани до настоящата им стойност, когато ефектът е съществен.

3.15 Безвъзмездни средства, предоставени от държавата

Безвъзмездните средства, предоставени от държавата (финансирания, правителствени дарения), представляват получена помощ от правителството, правителствени агенции и други подобни органи под формата на прехвърляне на ресурси в замяна на бъдещо съответствие с определени условия по отношение на оперативната дейност. Безвъзмездни средства, предоставени от държавата, могат да бъдат (i) свързани с активи и (ii) свързани с приходи.

Правителствени дарения, се признават при наличие на приемлива гаранция, че: (i) ще бъдат изпълни условията, свързани с тях; и (ii) помощта ще се получи.

Получените финасирания са свързани с активи, като основното условие е да се закупят, създадат или придобият по друг начин имоти, машини и съоръжения. Те се представят в отчета за финансовото състояние като приходи за бъдещи периоди, които се признават като приход систематично и рационално за срока на полезния живот на придобитите активи.

3.16 Групата като лизингополучател

Групата е приела МСФО 16 Лизинг от 1 януари 2019 г., което води до промени в счетоводните политики и корекции на сумите, признати във финансовите отчети.

МСФО 16 е издаден през януари 2016 г. Той води до признаването на почти всички договори за лизинг на баланса от страна на лизингополучателите, тъй като се премахва разграничението между оперативен и финансов лизинг. Съгласно новия стандарт се признава актив (правото да се използва наетият обект) и